

Tisztelt jelenlévők!

Ma van a nemzeti összetartozás napja. Szerintem nincs egészséges lelkiületű ember, aki ne szeretne valakikkel összetartozni. Az összetartozásnak azonban van természete, az összetartozásnak vannak ismérvei. Az egészséges összetartozásnak pedig különösképp. Vegyünk számba néhányat. Mindenki hasonszőrűvel érzi jól magát, olyannal, akinek az értékrendje, felfogása a világ dolgairól hasonló. Különösen jó olyan emberek közt, akiktől valami értelmeset, értékeset el lehet tanulni. Jó olyan emberekkel együtt lenni, akiknek viselkedése, beszédmodora nem harsány, nem közönséges. Jó olyan emberek közt, akik régi klasszikus írók alapműveiből végigolvastak párat, Robinson Crusoe történetét nem képregényből ismerik csupán, akiknek Beethovenről nem kizárólag a kutyas film jut az eszükbe és akiknek Jókai nem elsősorban bableves csülökkel. Továbbá jó olyanok társaságában, akiktől fontos, alapvető az értelmes és életvidám élethez szinte elengedhetetlen emberi tulajdonságokat sajátíthatunk el. Életigenlést, teljesítményalapú értékrendet vagy manapság annyira nem divatos fogalmakat, mint alázatot és tekintélytisztelést, a sort még hosszan tudnám folytatni. Néha az emberi érték a legváratlanabb helyekről bukkan elő és bűvópatak módjára rejtőzködik azzal sem törődve, hogy értékeli – e, vagy, hogy egyáltalán észreveszik – e. Az egyik tűzgyújtási beszédemben már foglalkoztam erdélyi tematikával, most is visszatérek ehhez. És visszamegyek az időben 30 évet. Akkor gyakran jártam Parajdra. Egy nyugdíjas házaspár, Szitás Karcsi bácsi és Ilus néni élte ott mindennapjait és egészítette ki szánalmas nyugdíját azzal, hogy szobát adott ki kirándulóknak. Még tennünk sem kellett semmit ahhoz, hogy egy másik világba csöppenjünk, csak hallgatni a két öreget és szemlélni életüket. Ott akkor náluk nem volt mindegy, hogy mekkorára hízott a csonó télre, mert ha 180 kilós helyett csak 120 kilósat vágtak le, akkor az a 80 kiló valahonnan hiányzott. Amikor Ilus néni megtudta, hogy mi este a Telegdy étteremben vacsoráztunk, kijelentette, hogy ő annyi pénzért bármelyik erdélyi ételt elkészíti nekünk még jobban, mint az étteremben. Karcsi bácsi eljött velem a közeli Szovátára, hogy megmutassa, hol javíttathatom meg defektes autógumimat. Visszafelé finoman jelezte, hogy ez nekem biztos megér egy sörözést vele, mert akkor már tudtam, hogy neki két sör, az luxus. Egyik nyáron náluk nyaralt egy Amerikában született és ott is élő kamasz fiú, akinek a szülei erdélyiek voltak. Estére belázasodott. Ilus néni ágyba fektette, gyógyfüvekből teát főzött mézzel, lehet voltak még

egyéb praktikai is. Karcsi bácsi a vacsoránál csak annyit mondott: „Minek vinnénk orvoshoz, tudom mi a baja. Egész nap a hideg Küküllőben fürdött, megfázott. Az orvos csak a drága gyógyszert írta ki. Két nap múlva kutya baja sem lesz.” És hogy az erdélyi gyökerek milyen erősek, azt más se bizonyít jobban, mint az, hogy ugyan ez az amerikai gyerek, aki egyébként nem volt túl jó, minden étkezés után csak annyit mondott, „Köszönöm a részem.” Szeretném úgy tudni, hogy a mi családjainkban is a gyerek megköszöni az elé tett ételt, mert mi felnőttek is túl sok mindent tartunk a világ legtermészetesebb dolgának, amink van, el sem gondolkodunk azon, hogy a földünk legtöbb vidékén mindez nincs. Jobban vigyázhatnánk jó dolgunkra. Egy idő után Parajd elüzletiesedett. Ezrével voltak minden nap a turisták, mi inkább a gyimesi és moldvai csángókhoz jártunk. 7 – 8 éve úton hazafelé megálltunk Karcsi bácsiék házában, hogy megnézzük mi van velük. A szomszédoktól tudtuk meg, hogy mindketten meghaltak. Nekem ők és a hozzájuk hasonló ismerőseim, barátaim jutnak eszembe ezen a napon. Velük át tudom érezni a nemzeti összetartozás érzését.

Köszönöm a figyelmet.

M. P.